

সংস্কৃত-অসমীয়া
সংস্কৃত

অসমী

বৰ্ত্তমান অসম আন্দোলনৰ পটভূমিত
স্বৰচিত কবিতা সংকলন।

শ্ৰীহৃদয়মণি গোস্বামী

প্রকাশক

গ্রন্থকাৰ. — হেৰুবা

প্রথম প্রকাশ

আগষ্ট, ১৯৮০ ইং

লিখকৰ দ্বাৰা সৰ্বস্বত্ব সংৰক্ষিত

মুদ্ৰক — শ্ৰীকৃষ্ণ প্ৰিণ্টিং প্ৰেছ, বৰকো

বেট — ২'০০ টকা

অসম মাতৃৰ হাতত

সাদৰেৰে অৰ্পণ কৰিলোঁ

— হৃদয়মণি ।

আগকথা

১৯৭৯-৮০ চন। বিদেশী বহিষ্কাৰ আন্দোলনে গোটেই অসম তোলপাৰ লগাইছে। বিদেশীৰ গ্ৰাসৰ পৰা দেশ বন্ধাৰ হেতু আগবঢ়া শত-সহস্ৰ জনগণ যুৱক-যুৱতী, ছাত্ৰ-ছাত্ৰী, বাইজৰ নেতা আদি মিলিত হৈছে। কিন্তু ক্ষণে ক্ষণে এই আন্দোলনটো জ'ই পৰি যোৱাৰ আশংকাইও কোনো কোনোৰ মনত দেখা নিদিয়াকৈ থকা নাই। তেনে-মতে দেশৰ কবি-সাহিত্যিক, সুৰকাৰ, গীতিকাৰে জনগণক জগাই তোলাত অদম্য উৎসাহ যোগোৱা নিতান্তই দৰকাৰ। এই সঙ্কটৰ বলাত অসমবাসী বাইজক জাগৰিত কৰি মুক্তকণ্ঠৰ জয়ধ্বনিৰে জনগণৰ কৰ্ণকুহৰ নিনাদিত কৰি, উৎসাহ যোগাবলৈ আমি আগবঢ়া উচিত।

মই কোনো খ্যাতনামা সাহিত্যিক নহওঁ বা কবিও নহওঁ; সাধাৰণ এজন ছাত্ৰ। তথাপিও দেশৰ সঙ্কটপূৰ্ণ অৱস্থাই মোক দুৰ-দূৰ পৰা মাতি আছে— বাইজক জগাই তুলিবলৈ। মই উদ্বায়বিহীন। দেশ উদ্ধাৰৰ বাবে মোৰ শক্তিও নাই। সেয়েহে আন্দোলনৰ গইনাৰ সময়ে সময়ে লিখি থকা কিছুসংখ্যক দেশপ্ৰেমমূলক কবিতা থুপ কৰি “অসমী” নাম দি এই সৰু কবিতা পুথিখনি প্ৰকাশ কৰি উলিওৱালোঁ। এই পুথিখনত বৰ্তমান অসম আন্দোলনে প্ৰেৰণা ল'ব পৰাকৈ ৫ টাৰিটা প্ৰকৃতি বিষয়ক কবিতাও সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে।

কবিতা লিখা বিষয়ত সৰুৰে পৰা প্ৰেৰণা যোগোৱা বাবে মোৰ পুজনীয়া মাতৃদেৱীৰ আৰু পুথিখন উলিওৱাত উৎসাহ দিয়া বাবে পুজনীয় পিতৃদেৱৰ এইখিনিতে সশ্ৰদ্ধ শলাগ লৈছোঁ।

এই কবিতা পুথিখনৰ গুণাগুণ বৈপ্লৱিক বাইজৰ পাঠক-পাঠিকাই চাব কৰিব। এতিয়া সদাশয় দেশপ্ৰেমিক পাঠক-পাঠিকাই পঢ়ি উৎসাহ দিয়া আৰু বৃদ্ধসকলে আশিৰ্বাদ দিয়াটো আমি কামনা কৰোঁ।

সামৰণিত এই পুথিখনি লিখকৰ জীৱনৰ প্ৰথম প্ৰকাশ হিচাবে বা কলী-বিচ্যুতি থাকিলে ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। ইতি—

তাং ২০/৭/৮০

হেক্‌ৰা

শ্ৰদ্ধাৰে

শ্ৰীহৃদয়মণি

আশীষবাণী

শ্রীমান হৃদয়মণিৰ হৃদয়ৰ মণি স্বৰূপ “অসমী” নামৰ কবিতা পুথিখনি হাতে লিখা অৱস্থাতে পঢ়ি চালোঁ। ইয়াত তেওঁৰ স্বৰচিত সোতৰটি কবিতা সন্নিবিষ্ট আছে। কবিতা কেইটিৰ প্ৰতিটোৱে দেশপ্ৰেমমূলক আৰু জাতীয়চেতন্যবাজক। বৰ্তমান বিদেশী বহিষ্কৰণ পৰিপ্ৰেক্ষিতত উত্তৰ-পূব প্ৰান্তত চলি থকা গণ-আন্দোলনৰ পটভূমিজীৱনৰ এই পুথিখনিও অন্যতম। কবিতা কেইটা অস্থায়ী পটভূমি আৰু উন্নত চিন্তা বৰ্ণিত হলেও ইহঁতৰ মজ্জাত দেশপ্ৰেম, জাতীয় চেতন্যবোধ, শান্তি-সম্প্ৰীতি আৰু আত্মসচেতনতাবোধ আদি স্বাভাৱিক স্থায়ী ভাৱৰ বীজ নিহিত থকা গতিকে ইহঁত সময়ত মৰহি নগৈ সদা সেউজীয়া হৈ থাকিব বুলি আমাৰ বিশ্বাস। লিখক নবীন কি ভাৱবোৰ কিছু প্ৰবীণতাগন্ধি হোৱা গতিকে ঠায়ে ঠায়ে ভাৱ উদ্দামউৰ্মিমাল্যৰ খবপ্ৰোত ভাষাৰ বেফঁনীত বাধাগ্ৰস্ত হৈ নিগৰি নিগৰি নিসৃত হোৱা যেন লাগে।

লিখকৰ প্ৰথম প্ৰচেষ্টা প্ৰশংসনীয় হৈছে। তেওঁৰ উদ্দেশ্য সফল হওক আৰু এইধৰণে আগলৈও চিৰচেনেহী ভাষা জননীৰ বেদী ফুল দুই এপাহ আগবঢ়াবলৈ ভগৱানে যেন তেওঁক শক্তি-সামৰ্থ্য দান কৰে।

বকো
১৪।৮।৮০

শ্ৰীঅ. অধিকাৰী।

	পৃষ্ঠা
১। স্বাগতম্	১
২। জয় আই অসম	২
৩। এইবাৰৰ বঙালী	৪
৪। মোৰ এই দেশ	৬
৫। শ্বহীদ মণিৰাম দেৱান	৮
৬। জনমভূমি	৯
৭। জাগ্ৰত অসম	১০
৮। উঠা হে জাগি উঠা	১২
৯। গীতি কবিতা—(১)	১৩
গীতি কবিতা—(২)	১৪
১০। আহ ও আহ ওলাই আহ	১৫
১১। সুৰা	১৭
১২। শীতকালীন বেলিটি	১৯
১৩। শিশুমন	২০
১৪। যেনে কাম তেনে পৰিণাম	২১
১৫। ত্ৰিভুবন	২৩
১৬। সময়	২৪
১৭। জীৱন সংগ্ৰাম	২৭

স্বাগতম্

স্বাগতম্ জনমভূমি
জনাইছে। স্বাগতম্
স্বাগত উল্লাসেবে আজি মই;
জন্মক্ষণতেই হেঁ মাত্ !
জনাইছো স্বাগতম্
এটি যেন নবজাত অগ্নি দিখা হৈ ।

আশ্রয় ললোঁ অসমব বুকুত
আশাব প্রতীক এটি হৈ,
উজলাম অসমক বিশ্ব দবদাবত
আকাশ বহিব দবে এই ।

এবিম এই প্রাণ,
ভ্যাগিম সর্বস্ব মান,
উৎসগিম আশাবাদী দেহ
স্বর্গাদপি গাবয়সী জনমভূমিৰ হকে;
ধুনীয়া ধবণীত
নতুন আশাবে,
নতুন প্রেবণাবে,
নতুন মনেবে,
ল'ম লাচিতব বীৰবেশ ।

ভয় নাই, নাই ভয়
হে মোৰ আপোন জনমভূমি !
হে মোৰ বসাল দবদীভূমি !
হে মোৰ ওপজা বড়ীয়ালভূমি !
তোমাৰ অস্তিত্ব বক্ষাত
অগণন অসমীয়া সেনা,
সদায় হ'ব জাগ্রত প্রহৰী ।

জন্ম আই অসম

তুমিয়েই জননী
 তুমিয়েই জন্মভূমি
 তুমিয়েই আপোন গবাকী মোৰ;
 তুমিয়েই স্বৰ্গ
 তুমিয়েই পাতালপুৰী
 তুমিয়েই মৰ্ত্যৰ প্ৰথম মপোন

প্ৰাণ দিলা মোক
 তোমাৰ গভীৰ গৰ্ভত
 অলেখ জীৱন - ধুমুহাৰ মাজেৰে
 জন্ম দিলা মোক
 তোমাৰ শীতল কোলাত
 ব্ৰহ্মাসৃষ্টিৰ সোৱাদ ল'বলৈ।

অশেষ ধৈৰ্য ধৰি
 স্নাত পানী দান কৰি
 কৰিলা ডাঙৰ মোক
 তোমাৰ সোণালী মাটিতেই
 উজাৰি হিয়াৰ স্নেহ
 এয়া গুণ-ৰূপৰ সমাবেশ।

কৰিছোঁ পণ আই
 তোমাৰ ত্যাগক চাই
 হুমি পতিব্ৰতা, ন্যায়পৰায়িনী;
 তুমি যেন স্বৰ্গদেৱী

হ'লা কিয় মৰতসেৱী
 পৰোপকাৰেই পৰাণ জুৰাই।

লৈছোঁ লক্ষা আই
 মহত্বৰ নিদৰ্শন দৰ্শাই
 তোমাৰ বাবেই হৈ;
 আই অসমীৰ কাৰণে
 কিবা অলপ পাৰিলে
 কৰাটোহে সুকাম ঐ।

কৰিছোঁ প্ৰতিজ্ঞা আই
 কালৰ হেঁচাক ওফৰাই
 এই সৃষ্টিৰ বুকুত;
 আইৰ শলাগ ল'ই
 অসমৰ যশস্যা থ'ই
 সেয়াই মোৰ সাধনা গুপ্ত।

মোৰ আই অসমীৰ
 মানৱ ইতিহাসত, সোণোৱালী
 যশেৰে লিখাৰ কাম;
 সেয়াই জন্ম, মোৰ
 জীৱন-বুৰঞ্জী বাণীত
 কামনাৰ প্ৰকৃত নাম।

এইবাবৰ বঙালী

এইবাব অসমীয়াৰ মনবোৰ
নহয় যে বঙালী,
নহয় যে শোণালী,
নহয় যে কপালী,
হয় মাথোঁ দখালী,
হয় মাথোঁ তেজালী,
হয় মাথোঁ বিদ্রোহী,
এই কোমল মনবোৰ ।

গতিকে — — — —
বঙালীক আঁতৰি যাবলৈ দিয়া
হে অসমী আই,
সুন্দৰী বঙালীক তোমাৰ মনৰ পৰাই
আঁতৰি যাবলৈ কোৱা ।

(“কোন — — — —?
কাৰ এয়া দুখৰ উক্তি?
ও — মোৰ আপোন অসমীৰ সন্তানসকলৰ
তেন্তে, শুনা মোৰ বাচাই ত —)
এটা জাতিৰ অস্তিত্ব
মেয়া অসমীয়া জাতিৰ,
ঘটাইছে অলেখগুণে প্ৰতিবাবেই,
তাইকনো এবিম কেনেকৈ
কটোন মোৰ পোণাই হ’ত !
বসন্তৰ আগমণত
প্ৰতিবাবেই আহি পায়,
আমাৰ চিৰ-চেনেহী সেউজী বিহুটি;
এইবাবো বসন্তই
সাদবেবে আনিছে কঢ়িয়াই,
নিশ্চয়, গহীনসুৰত বিহুৰ দিনটি ।

হে নিতানতুন বঙালী !
তোমাৰ হিয়া জুবোৱা সৌন্দৰ্যক,
তোমাৰ ক্লান্তি নাশক সুৰমঞ্চক,
কোনো বৰ্ষতে
নোৱাৰো পেলাব তল,
এইবাবো তোমাৰ
সঞ্চিত সুমিষ্ট অমৃতক,
শোকমনা হৈ
ল’ম যেন আদৰি;
মাতৃ অসমী, মই ।

(“এইবাব তুমিও শুনা
হে নরখোৱনা বঙালী,
শুনি যেন মাতৃ অসমী মোৰ
গভীৰ অনুৰোধটি বক্ষা কৰা” ।)

মই অসমী এইবাব
প্ৰবল ধুমুহাত,
ভাগি যেন খণ্ড বিখণ্ড;
মোৰ প্ৰতিজন নিজ সন্তান
স্বাৱলম্বী মন্ত্ৰেৰে,
আজি হয় দীক্ষিত ।

আজি মইনকিৰা মহাকালৰ ভয়ঙ্কৰ মতগৰী গৰ্জনত
মাতৃ মোৰ সৰ্বশৰীৰ যেন কঁপিব ধৰিছে,
আজি মহাকালেই বহুতো মোৰ গুণীপুত্ৰক বধি
অইন পুত্ৰসকলকো অসহনীয় বিতৃষ্ণাৰ শোকসাগৰত পেলাইছে ।

গতিকে — — — —
হে সৃষ্টিৰ শুকনা বঙালী !
তুমি তোমাৰ নরখোৱনেৰে
শোকক্লিষ্ট অসমীৰ সন্তানসকলৰ মুখত,
কিছু আনন্দধ্বনি বিৰিঙাই তোলা ।

মোৰ এই দেশ

এইখনেই মোৰ
চিনাকি দেশ,
এইখনেই মোৰ
মৰমৰ দেশ,
য'ত পালোঁ মই মানৱ জীৱন;
এইখনেই মোৰ
চিনাকি দেশ,
এইখনেই মোৰ
মৰমৰ দেশ,
য'ত পাম মই শেষ মৰণ।

বাখিম এই দেশক
শত্ৰুৰ হাতৰ পৰা,
বচাম মোৰ দেশক
পৰাধীনতাৰ কালিমাৰ পৰা।

যিমান দিন হয়তো থাকিম জীয়াই
সিমান দিন এই দেশৰ জলবায়ু
সৰ্গোবৰ কৰিম সেৱন।

আক যিমান দিন থাকিব পাৰে,
সিমান দিন এই দেশৰ আহাৰ
বহুতে কৰিম গ্ৰহণ।

এই দেশেই মোক
নিৰ্তো কৰিছে দান
অফুৰন্ত প্ৰকৃতিৰ আশ্বাস;

এই দেশেই মোক
নিৰ্তো দিছে দান
অসীম জ্ঞানৰ সম্ভাৰ।
ভাত নকৰে অৱহেলা;
নকৰে সংকোচবোধ।

এই দেশেই মোক
নিজ পুত্ৰ বুলি
দিছে আশ্ৰয়ৰ স্থান;
ময়ো দেশকেই একাগ্ৰচিত্তে
আপোন মাতৃ বুলি
কৰিছোঁ সহস্ৰ প্ৰণাম।

এই দেশেই মোক কৰিছে
ন-পূৰণি বহুতো বস্ত্ৰ প্ৰদান;
স্বদেশেই মোক সম্ভাৰৰ পথত
মিলাবলৈ খোজ যোগাইছে শত অৰিহণা।

মোৰ মানস পটত
টিব চেনেহৰ ৰূপত
জিলাকিব' এই দেশ
সদায়,

মোৰ অকুৰাভাট
চিঞাৰি যেন সদায়,
পুষ্প-বৃষ্টি কৰা মোৰ দেশত
হে কোটি কোটি অমৰদেৱতা;
দুৰণিৰ সবগৰ পৰাই।

শ্বহীদ মণিবাম দেৱান

জাতিৰ জনক স্বদেশৰ গণক তুমি শ্বহীদ মণিবাম,
 বঙীণ আশাবে উত্তম কল্পনাৰে ল'লা শান্তিৰ স্বৰ্গধাম;
 জাতিৰ শ্বহীদ প্ৰাণৰ বেদীত তোমাৰ বীৰ মণিমন,
 মাতৃৰ স্বাধীনতাত কেঁচা তয় যৌৱন কৰিলা সমৰ্ণণ;
 বীৰৰ ভাষা বীৰৰ আশা ত্যাগীৰত্বৰ এই দেশ,
 পৃথিবীয়ে য'ত বিচাৰি বিচাৰি গুণৰ নাপায় শেষ;
 তে'মাব আদৰ্শেৰে তোমাৰ প্ৰেৰণাৰে জগালা সমগ্ৰ অসমবাসী,
 মণিৰ মৰ অনন্যাস্থিকলৈ মণিবামৰ জীৱনদৃষ্টিটকলৈ আমি হওঁ অভিনাষী;
 অসম মাতৃৰ প্ৰজয়বেশ এয়া জননীৰ গ্ৰিয়মান ভগ্নাৱশেষ,
 তোমাৰ পথেৰে হৈ অনুগামী লৈ শ্বহীদৰ তেজস্বী বীৰবেশ;
 অনিল, খৰ্গেশ্বৰ আৰু কতদল তোমাৰ আদৰ্শেৰে গঢ়া,
 বীৰবত্বৰ এয়া অসম জননী, পৃথিবী তোলপাৰ কৰা;
 হেজাৰ শ্বহীদে মুক্তিৰ যুজত জয়গান গাই গাই,
 অক্ষয় কীৰ্তি থাপি ত্যাগেৰে ব্যাপি জননী উদ্ধাৰি যায়;
 চূৰ্ণ-বিচূৰ্ণ আজি মাতৃৰ কোমল হিয়া মাতৃ আতঙ্কিত,
 পুত্ৰস্নেহ নোৱাৰি বাধিব ঘনে ঘনে হয় ব্যথিত;
 মণিবাম গ'ল, কুশল গ'ল আৰু কত ঘাব ভাই,
 নিজসতীত্ব বক্ষাত সম্মানক হেঁকৰাই মাতৃৰ মুখ নাই।

জনমভূমি

জনম মৃত্যুত চকু মেজি (মই)
 দেখিলোঁ সুন্দৰ শান্তিৰ ঘৰ,
 জনমভূমিৰ বুকুৰ স্বাচ্ছন্দ্য সমীৰণে
 নিৰ্মল কৰিলে মোৰ মন।

সুনীল আকাশ, উদাৰ ব্ৰহ্মপুত্ৰ,
 উন্নত শিৰ, সেউজীয়া লতা,
 সুউচ্চ গিৰিমালা, তৃণ-তৰু সৰে
 দিয়ে মোক আনন্দ মাদকতা।

ভাল পাওঁ (মই) সুৰ কুলি-কেতেকী
 স্বৰ্গৰ সুখ লভোঁ ইয়াতেই,
 জনম মৰণ, বাল্যানন্দ, যৌৱন প্ৰণয়, প্ৰাণ-প্ৰেম,
 পাওঁ মই মোৰ জনমভূমিতেই।

ইয়াতেই থাপি থাপনা কৰোঁ আহ্বান
 বিশ্ব নিয়ন্ত্ৰক সহস্ৰ প্ৰদীপ জ্বলাই,
 অস্ত্ৰৰ ভাবক কৰি পৰাজয়
 শান্তি বিৰজায় যেন সেইজনাই।

মহাত্মা, স্বীচু আদিয়ে জনমভূমিতেই
 পাতনি মেজিছিল জীৱনৰ জয়যাত্ৰাৰ,
 অসীম দুখতো লভোঁ স্বৰ্গস্থ
 এয়ে মোৰ সাধনাৰ মাতা।

জাগ্ৰত অসম

মাতৃভূমিয়ে আজি মৰ্য্যত জগাইছে
কত মানৱৰ স্তম্ভ বীৰত,
অসমভূমিয়ে আজি নকৈ ফুটাইছে
আমাৰ পুৰণিকলীয়া যুগজয়ী কৃতিত্ব।

এদিন কবিছিল আমাৰ পূৰ্বপুৰুষসকলে
বিদেশী ইংৰাজক খেদাৰ আন্দোলন;
আক আজিও কৰিছে বংশধৰসকলে
সেই একে উদ্দেশ্যৰ অহিংস আন্দোলন।

তাহানি জাগিছিল বীৰৰ অসম,
লগতে জাগিছিল মাতৃ অসম,
আজিও জাগিছে সোনৰ অসম
ভাঙিব লাগিলে ভাঙিব অসম।

আজি সমগ্ৰ অসমত প্ৰবাহিত হৈছে,
অসম বন্ধাৰ শান্তি জুই;
আজি গোটেই জনগণে একেলগে উঠিছে,
হাতত শক্তিশেল স্বৰূপ হেংদাং ল'ই।

মুমাৰ নোৱাৰে আজি অশান্তি জুই
নিশ্চিত নহয় তুলিয়াজান কিয়া ভবানীপুৰ,
সমগ্ৰ অসমক কালে আগুৱাই আনিছে,
খ্যাতি বন্ধাৰ হকে জাতিৰ তথা শ্বহীদগণৰ।

হে শান্তিকামী অচল তুলিয়াজান!
তুমি নকৈ সচল হোৱা;
হে পুণাকামী সন্তানহাৰা ভবানীপুৰ!
তুমি নৱবত্নৰ কামনা কৰা।

আজিও আছে অহৰ্নিশে প্ৰবাহমান ব্ৰহ্মপুত্ৰ;
আছে জাগ্ৰতা উন্মুক্তা খৰস্ৰোতা পাগালাদিয়া;
সুপণ্ডিত আছে, ঐতিহ্যমণ্ডিত ভূমিও আছে,
লগত অসমৰ তেজাক অসমীয়াও আছে।

বাখিব লাগিব সোণৰ অসম,
থাপিব লাগিব আমাৰ অসম;
অসম জীৱিত, অসমীয়া জীৱিত;
আমাৰ ঐক্যই সেই কাম
নিশ্চয় সকল কৰিছে এবিব।

উঠা হে জাগি উঠা

উঠা হে জাগি উঠা

হে অসমীয়াসকল,

আজি আক সময় নাই বৈ থকাৰ;

উঠা হে জাগি উঠা

হে দেশ বন্ধুসকল,

আজি আক সময় নাই জিবণি লোৱাৰ।

বিদেশী তথা স্বার্থান্বেষীহঁতে আজি

অসমক লুটিব ধৰিছে;

আজি চিৰচেনেহী জননীৰ বুকুতেই

দেশদ্রোহীহঁতে তাণ্ডৰ লীলা খেলিছে।

বিশ্বাসঘাতক, বিস্ফোৰক বহিবাগতবোৰৰ প্ৰব্ৰজনত

অসমীয়া কলাসংস্কৃতিৰ এই অৱস্থা

সেই বান্ধসহঁতৰ তীক্ষ্ণ অঁচোবতেই

স্বৰ্গাদপি গৰিয়সী জননীৰ শৰীৰ আজি ক্ষত বিক্ষত

জাগা হে জাগা

হে জননীৰ সন্তানসকল!

বিশাল বিশ্ব বঙ্গমঞ্চত

গঢ়া আই অসমৰ স্থান,

কৰি বিতোপন।

গীতি কবিতা (১)

আশা জলে ভাষা হৈ

মৰহা হৃদয় থিতাতে বৈ,

উত্তপ্ত বাসনা লৈ

জুৰপৰা কামনা লৈ,

কি যে তোলে হুংকাৰ;

কি যে তোলে ঝংকাৰ।

(ক)

কাল হ'ল আজি মহাকাল

প্ৰতাপত উঠে কত ঝংকাৰ;

জীৱনৰথ আজি বাগৰি গ'ল

প্ৰেৰণাদাতাৰ অভাৱ হ'ল।

মৰহা হৃদয় থিতাতে ব'ল ---

(খ)

জীৱনৰথ যদিও বিকল,

নহও আমি তথাপি অচল।

কালেই হয় যদি শক্তিৰ আধাৰ

ঝংকাৰে দিয়ে যদি প্ৰেৰণা হুংকাৰ;

আৰু জীৱনৰথৰ চকৰি ঘূৰিব

আশাৰ প্ৰতীক যেন হৈ,

আৰু লুইত ব'ব

ধৈৰ্য আৰু বীৰবেশ লৈ,

মৰহা হৃদয় উজ্জল হৈ ---

প্ৰতাপ গুৰুৰ আশীষ লৈ ---

গীতি কবিতা (২)

তপত বালিতে ভকত আছিল বৈ
সংসারমবন কাব বাবে গৈ,
কপট ভূমিতে ভকত আছিল বৈ
মবনৰ অপেক্ষাত নে কিহৰ বাবে ঐ।

(ক)

জীৱনৰ মধুক্ষণে পেলালো সামৰণি
মবনৰ নৱদিঙাই জনাইছে আদৰণি;
জীৱনদিনবোৰে পেলালে সামৰণি
মবনৰ সেউজদিনৰ হ'ল আগমণি।
তপত বালিতে —

(খ)

জনম মবন বিধিৰ লিখন
তাক ভেঁটোতা নাই কোনোজন;
মবনশয্যা ল'বই লাগিব আই
সেয়াই যদি জীৱন জুব পেলাই।
তপত বালিতে.....

আহ ঔ আহ ওলাই আই

আহ ঔ আহ আগুৱাই আহ
হে অসমবাসী,
আহ আহ, ওলাই আই
নানা ভাষাভাষী।

সীমাহীন জনতাৰ
মুখৰিত সৰেৰে
বিপ্লৱী অক্লব জাগে;
তাকে চাই চাই
হিয়া উদঙাই
জননীয়ে কান্দোন ভাগে।

শত শত জনতাৰ
কত সাহসিকতাৰ
পৰিচয় হয় প্ৰস্ফুটিত;
অসম সন্তানে
তেজস্বী ভাষাৰে
বিদায় মাগে অকুণ্ঠিত।

নানা বীৰৰ
কোবাল শিৰৰ
কামত লাগে আজি;
তাকে চাই চাই
আপোন পাহৰাই
এলেহুৱা হয় কাজী।

ভাত্ৰ হত্যাৰ
মাতৃৰ বক্তাপ্ৰোত
কাহানিও নাপাহৰো মই;
তাকে চাই চাই
লোহিত তপতাই
ওলাম অসমৰ হৈ।

নালাগে ধন
জিকিব বণ
অহিংসা মন্ত্ৰৰ দ্বাৰা:
বিশ্ব বিজয়ী অসমী আট
সেই অস্ত্ৰত আত্মহাৰা।

প্ৰতিটো পাতনিত
প্ৰতিটো হেন্দোলনিত
থাকিব তোমাৰ নাম;
দেশ বন্ধাত
বীৰব কক্ষত
দেখুওৱা ভাল কাম।

আহ ঐ আহ ওলাই আহ
হে অসমবাসী,
ওলাই আহ, আহ আহ
বুকুত সাহস ৰাখি।

শুৰা

শুৰাৰ কাৰণে হেজাৰ জনৰ
হয় জীৱননষ্ট;
শুৰাৰ কাৰণে অগণন মানবে
পায় মহাকষ্ট।

অনেকক কৰে ধনক্ষয়
আক কৰে সন্মানক্ষয়,
শুৰাপানে দিয়ে সিজনাক
সমাজৰ কত বদনাম।

আকৌ সমাজে তেওঁক
সদায় কৰিব ঘিণ,
যিহেতু এজন তেওঁ
সমাজৰ চিৰপৰিচিত চৰিত্ৰহীন।

যদিওবা শুৰামতলীয়া জনে সমাজত
লয় সকলো কামৰ আগ,
তথাপিও শুৰাই নকৰে লাভ
দুনিয়াৰ অকণো সুনামৰ ভাগ।

যদিহে সিঁজনাই মানুহক
নকৰে ভাল বারহাৰ,
তেন্তে সমাজে কৰিব
তেওঁৰ প্ৰকৃত ন্যায়ী বিচাৰ।

এনেদৰে সুৰাপানে কৰে
এজনাক চৰিত্ৰহীন,
আক কৰে সিঁজনাক
যথেষ্ট সন্মানবিহীন।

এতেকে তুমিও যদি
কৰা সুৰাপান;
কিন্তু গমি চাবা
পিছৰ বদনাম।

+ ★ +

শীতকালীন বেলিটি

শীতকালীন স্নিগ্ধ আকাশৰ সেই বেলিটি
যেন এক নৱবধূৰ কঁপালৰ সেন্দূৰবহে ফোঁটটি;
ঘনে ঘনে জিলিকে তাৰ প্ৰভাৱ বস্তুৰাত
কাৰ বাবে সি সঘনে বিলাই আলোক!
কেনেবা খনিকৰ এয়া, যেন এক অপূৰ্ব সৃষ্টি!

নিতৌ সেই দিনবোৰৰ পূৰ্ণাহু আৰু পৰাহু কালত
সেই অপকপসৃষ্টিয়ে বৰষে অসীম শীতল আলোক,
সোণালী বৰণীয়া সেই আলোকৰ জিলিকনিৰ মাজত
ফুটি উঠে বিশাল বিশ্বৰ এক নতুন আকৰ্ষণ।

সেই দৃশ্যৰাজিয়ে অশান্তিত জ্বলিপুৰি শেষ হোৱা
হেজাৰ বিজাৰ জনগণৰ হেনো পৰাণ জুৰায়,
মাজে মাজে সেই দৃশ্যৰাজিয়ে সৃষ্টি কৰে
জন্মধাৰী উদ্যমহীন নায়কসকলৰ দেহত এক নতুন আতংকৰ।

পুৱতি নিশাৰ সজীৱিত বেলিৰ উদ্ভাসে
আবন্ত কৰে সকলোৰে জীৱনৰ এটি পূৰ্ণদিন,
আৰু আবন্ত কৰে মৰ্ত্যবাসীসকলৰ অলেখ আশা আকাংক্ষাৰ।
বেলিটিয়ে জনায় যেন সকলোকৰ এক স্বৰ্গীয় স্বাগতম।

এই অনুপম দৃশ্যত ওলাই আহাহে সোণাময় লবাকালধাৰী সকল
তোমালোকেও নতুন বেশেৰে সোৱাদ লোৱা এই জগতৰ,
বেলিৰ দ্বাদশ মণ্ডলত সজীৱিত আবিৰ্ভাৱৰ দৰে
তোমালোকেও গঢ়িছা এটি এটি প্ৰলয়বিহীন জীৱনৰ।

শিশুমন

অগণন শিশুমন নাচিছে হাঁহিছে আজি
 মায়াসাগৰ বিশ্ব বশুধাত;
 নাট দুখ নাট কষ্ট সেইবোৰ শিশুৰ প্ৰাণত
 ধনী-দুখীয়াৰ ভিন্ন পৰ্জাত।
 মন ধোৱাই সিহঁতে ক্ষোদাই বাণী হৃদয়ত
 অজ্ঞান, অবুজ মৰমেৰে;
 চিনে মাথোঁ! মৰমক আপোন ভাবি সকলোক
 মৃদু মনেৰে ভিন্নতা পাহৰে।
 ধনী-দুখীয়া বিকলাঙ্গ সুখী-দুখী জন্মান্ত
 সৰ্ব শিশুৰ একভাৱনা;
 আনন্দেৰে কিবিলে হিংসা-দ্বেষ পাহৰি
 হৃদয়ত নাট কপটতা
 শিশুৱে আদৰ্শ লয় ওপৰ চামৰ পৰা
 সঙ্গীগঢ়াই জীৱনৰ ছাঁ;
 অৰ্থৰ বাধাত শিশুৱে ইজনে সিজনক
 পাবেমানে কৰে সহায়তা।
 বৰ বৰ উপাধিৰে মনত স্বার্থ থাপি
 কৰে অহঙ্কাৰ সোঁ নেতাবোৰে;
 শিশুমনত সদায় সংসাৰৰ শুদ্ধ বাণী
 শিশুৱে মেৰপাক নেজানে।
 সত্য, অহিংসাকলৈ সবল হাঁহিৰে ভবা
 শিশু সজ্জাত পদ্মবাজ,
 শিশুমনটো যেনিবা তুকোমল শান্তিবস্ত্ৰ
 শিশুহিয়াত ভগৱান বিবাজ।

যেনে কাম তেনে পৰিণাম

এদিন এজন ক'লাবেশাবীয়ে টেঙা আম এসোপা খাই।
 ক্ষণেক পিছত বজাবথলীতে কলেৰা লাগিল হয় ॥

পেটে মাতে তাৰ ছবছবকৈ
 মেঘে গবজাব দৰে;
 শৌচ বমি হ'ল একেলেথাৰিয়ে
 লানি নিচিগা পকুৱাবশাবীৰ দৰে।

ডবাৰ সহিতে
 চলন্ত বেলখন
 যেন জিক্জিক্ কৈ পাৰ হয়,
 পেটৰ জ্বালাত
 কলেৰাৰ ঠেলাত
 সি নিজৰ ঠাই বাছি লয়।

কাপোৰ তিতিল
 পেটৰ পানীত,
 বমি ছিটিকিল
 ছাতিৰ কানিত;
 সৰ্বলোক এফলীয়া হ'ল
 কলেৰা লাগিল বুলি,
 তাৰ দুৰ্গন্ধত উৰে
 যেন বজাবৰ ধূলি।

গাব তুৰ্গন্ধত কেৰো তাৰ ওচৰ নচপা হ'ল।
সেইদিনা তাৰ ভেজালী বেপাবৰ কষ্ট অথলে গ'ল ॥

দেহৰ তুৰ্গন্ধই সদাশয় ব্যক্তিব
মন প্ৰাণ বিকৰ্ষিলে;
মানুহৰ গালিত তাৰ মগজুৱে
প্ৰচুব ঘৰ্ণন আৰ্জিলে।

যৰ বুলি সি দিলে দৌৰ
বেপাবৰ সা-সামগ্ৰী এৰি,
যৰ আহি পাই দবব খাই
ভাল হ'ল এই বেলি।

সেইদিনাৰ পৰা চহৰত সি বেচেৰাই
খকুৱা, ভতুৱা আদি নাম পালে
কলেবাব বীজ গাত থকা বুলি
মানুহে আৰু তাৰ ভেজালখাও নিকিনিলে।

সদৌ শেষত উপায় আগত
পথ প্ৰদৰ্শকৰ ছদ্মবেশত,
সেই ঠাই এৰিলে সি;
তাৰ পৰা ভাই আৰু
ক'ব নোৱাৰো হয়,
যাত্ৰাৰ পৰিণতি হ'লনো কি।

ত্ৰিভুবন

এই বিনন্দীয়া ত্ৰিভুবনৰ গৰাকী মই
নাম মোৰ পৰমেশ্বৰ সৰ্ববাপী সৰ্বজ্ঞান
স্বৰ্গ, মৰ্ত্য আৰু সৌ পাতালক
কৰিলোঁ। ময়েই নিখুঁত নিপুণ স্ৰজন।

প্ৰথম গঢ়িলো মই সৌ স্বৰ্গভুবন
য'ত থাকে কল্পনাৰ দেৱতাহুলভজন,
নিজ হাতে গঢ়া মই স্বৰ্গসিংহাসন
সুখঅমৃত খাই য'ত চলে অনশন,
মানুহৰ কল্পনাৰ সৌ বৰ্ণালী স্বৰ্গপুৰীখন
অমৃতৰ, অমৰত্বই যাক কৰে বিতোপন।

দ্বিতীয়তে কৰা মই এই পৃথিবীভুবন
য'ত চলে প্ৰাণৰ হিংসা ক্ৰন্দন,
মায়াৰ বলত চলে এই পৃথিবীখন
সৃষ্টিয়ে বং খেলি য'ত হয় একোজন,
শুশোভিত এই বসাল পৃথিবীৰ এই বেশ
সেই সৃষ্টিত মোৰ নাই আক্ৰেপ।

তৃতীয়তে ৰচা মই সৌ পাতালভুবন
য'ত থাকে দানৱ শক্তিৰ গহীনবন,
পাতালক পিন্ধালে। মই বীৰৰ বাকলিবসন
যি শক্তিয়ে কৰে স্বৰ্গকো দমন,
শক্তিৰ আধাৰ সৌ মোৰ পাতালভুবন
মোৰ সোঁহাত ইয়াৰেই যশৰ ভূষণ।

এই দৰে ত্ৰিভুবন কৰিলোঁ। ময়েই স্ৰজন
নাম পালোঁ। মই নিৰাকাৰ নিবঞ্জন
মই হলোঁ। দয়াময় সৰ্বলোকৰ সংশয়
বিষ্ণু ও মহেশ্বৰ মোৰেই সহজন।

সময়

সৃষ্টিৰ প্ৰত্যাহ্বানত নিৰ্ত্তো
 আহিছে সময়,
 গ'ইছে সময়,
 সময় সদায় যে অস্থিৰ;
 জীৱনবাটত বিজয়ৰ আমন্ত্ৰণত
 জানিবা সময়,
 মানিবা সময়,
 তেহে হব সাধনা থিৰ।

সময়ে নাজানে কাৰো বেদনা
 সময়ে নামানে কাৰো যাতনা,
 সময় সদায় নিষ্ঠুৰ নিকৰণ;
 সময়ে বাধা নেওচিও আহিবই,
 সময়ে মা'চ আঁকি যাবই,
 শৃঙ্খলাইহে তাত উত্তম উপায়।

সময় এখন চলন্ত টুলুঙা নাও
 যাব সদায় বুৰাই পেলোৱা ভাও;
 জয় পৰাজয়ৰ সময় জটিল সংমিশ্ৰণ
 তাৰ পৰা বিজয়ক কৰা উদ্ঘাটন।

সময়ৰ খেল খেলি, কণমটনাইঁত
 নকৰিবা জীৱনক আঘাত,
 সময়ত হাব মানি, জীৱনবাটত
 নেপেলাবা অচিনাকি কাঁইট।

সময়ৰ প্ৰলোভনত হেৰোঁ দম্পতিহাল
 নহ'বা বিপথে চালিত,
 ছুপ্তক দমন কৰি সন্তুক পালি
 চলোৱা সংসাৰ বণ।

তেনেই দুৰ্গভ এয়া
 সোণৰ শৈশৱ কাল,
 নাহে আৰু এই জীৱনত;
 অতি স্নমধুৰ সেয়া
 দাম্পত্য জীৱন হাৰ,
 নোপোৱা আৰু এই সংসাৰত।

সময়ে কৰিব সকলোকে উছন,
 এদিন আনিব সময়েই মৰণ,
 সময়েই কৰিব জন্মৰ আহ্বান,
 সময়েই কৰিব মৃত্যুৰ আহ্বান,
 সেই উক্তি নোৱাৰি কৰিব প্ৰত্যাখ্যান।

তুদিনীয়া দেহা ভাই
ক'ত মৰো ঠিক নাই;
তেনেই ক্ষুদ্র দেহ
সন্মুখত কালৰ আদেশ;
পৃথিবীখন যেন বিশাল বিশাল
আমি তাত পৰা একোপাল;

সংসাৰখন তেনেই অসাব
য'ত নাই পাৰাপাৰ।

এই তদিনতে ভাই
স্ববোগ এবাত নাই;
সময়ক হাত কৰি
বিজয়ৰ চৰণত পৰি,
মাতৃভূমিৰ হকে কৰা
ভূষণ জীৱন ত্যাগ;
তেহে ব'ব মানৱসমাজত
চিৰদিনলৈ, যুগ-যুগান্তৰলৈ, সৃষ্টি-ধ্বংসলৈ
তোমাৰ নামৰো এটি চাব।

জীৱন সংগ্রাম

হে জীৱন
তুমি জীৱন সংগ্রাম
চলাই নিয়া;
হে আগমণ,
তুমি উজ্জ্বল বেঙনি
বোৱাই আনা।

কচুপাতৰ পানী যেনে
মানব জীৱনো তেনে
তুদিনীয়া আশাবাদী জীৱন,
মানবদেহ নহয় বিস্তৃত
সন্মুখত আছে জীৱ-যুদ্ধ
চৌদিশে যেন বজুপাত।

জীৱনৰ স্তম্ভৰ ক্ষণ আজি
উকলি গল,
নানা চিন্তা বাসনা সন্মুখত
অৱতীৰ্ণ হ'ল;
ক্ষন্তেকীয়া মানবদেহ কান্ধে হেঁচাত
তেনেই জঠৰ
সন্মুখত হ'ল এয়া উপস্থিত
প্রবল মহাসমৰ।

এদিন আছিলোঁ মই অতি নাবালক
হলোঁ আজি মই প্রকৃত মানব,
এদিন আছিল মোৰ আপোন পিতৃমাতৃ
আজি আৰু নাই সেয়া জীৱনসাবৰি।

অসীম ধৰাত আজি
মই চিব অকলশৰীয়া,
সেই ধৰাব বুকুত
মই যেন জোনাকীপকরা।

কিন্তু হায় — — ! হে হৃদয়দেৱতা,
হতাশা, নিৰাশা আদিক
মই আশ্ৰয় দিলে নহব;
সেই দুৰ্বলতাৰ ছেগতে
ধুনীয়া ধৰাও ওলোটাদিশে ঘূৰিব।

মই সাহস ও শক্তিকে
অসম্ভৱকো কৰিম সম্ভৱ,
মই নিজ উদ্দেশ্য সূঁচিব
মানবী জনম কৰিম সফল।

জীৱন সংগ্ৰামত
হ'ব লাগিব মই
এজন আগশাৰীৰ যুজাৰু;
তেহে হ'ব
মোৰ; পাৰ্থিৱ জীৱন
সম্পূৰ্ণ সফল।

সমাপ্ত
৩৩